

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО -
ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Облік і звітність в оподаткуванні» для студентів
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено
методичною радою університету,
протокол № _____ від _____ р.

Харків
ХНАДУ
2019

Укладач І.О. Хорошилова

Кафедра обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин

I. ВСТУП

Курс «Облік і звітність в оподаткуванні» є однією із необхідних дисциплін для формування фахових знань за спеціальністю «Облік і оподаткування». Вивчення даної дисципліни забезпечує набуття студентами системи теоретичних знань та практичних навичок і вмінь, які необхідні їм для ефективної роботи на підприємствах.

Метою вивчення дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» є формування системи знань з облікового забезпечення, організації і техніки складання податкової звітності підприємств, взаємозв'язки окремих показників звітності між даними бухгалтерського обліку та встановленими статтями окремих звітів.

Завданнями вивчення «Облік і звітність в оподаткуванні» є опрацювання теоретичних, методологічних і практичних основ обліково-аналітичного забезпечення податкової звітності підприємств за окремими податками та зборами.

Вивчення дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» передбачає, крім лекцій, проведення практичних занять та самостійну (індивідуальну) роботу студентів. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Методичні вказівки до проведення практичних занять підготовлені з метою надання допомоги студентам, які вивчають «Облік і звітність в оподаткуванні». Список джерел допоможе читачу провести науковий пошук з питань, які його цікавлять.

Методичні вказівки складаються з 8 практичних занять, які містить навчальна програма з нормативної дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні», затверджена Міністерством освіти і науки України.

II. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Практичне заняття № 1 ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Мета заняття – вивчення теоретичних питань державного регулювання системи оподаткування в Україні.

Основні завдання: дати знання щодо податкового законодавства України; дати знання щодо співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами; розкрити зміст основних принципів оподаткування; проаналізувати повноваження органів влади стосовно питань оподаткування.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання структури та змісту податкового законодавства України; знання співвідношення податкового законодавства з іншими правовими документами; знання повноважень органів влади стосовно питань оподаткування; уміння реалізовувати на практиці основні принципи оподаткування, визначені Податковим кодексом України.

Ключові слова: оподаткування, податкова система, податкове законодавство, Податковий кодекс України, принципи оподаткування.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Податкове законодавство включає:

а) Конституцію України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;

б) Господарський кодекс України, Податковий кодекс України, нормативні акти, прийняті на виконання Податкового кодексу України;

в) Конституцію України, Податковий кодекс України, Митний кодекс України, міжнародні договори, що регулюють питання оподаткування;

г) Конституцію України, Цивільний кодекс, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

2. Принципи оподаткування визначені:

- а) Господарським кодексом України;
- б) Податковим кодексом України;
- в) Митним кодексом України;
- г) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

3. Визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку – це сутність принципу:

- а) загальність оподаткування;
- б) фіскальна достатність;
- в) соціальна справедливість;
- г) єдиний підхід до встановлення податків та зборів.

4. Принцип «економічності оподаткування» передбачає:

- а) встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями;
- б) установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення обсягів діяльності платника податків;
- в) Зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки;
- г) установлення податків та зборів, обсяг надходжень від сплати яких до бюджету значно перевищує витрати на їх адміністрування.

5. Принцип нейтральності в податковому законодавстві України передбачає:

- а) встановлення податків і зборів відповідно до платоспроможності платників податків;
- б) встановлення податків і зборів, які не впливають на збільшення або зменшення конкурентоспроможності платника податків;
- в) відсутність змін податків і зборів, їх ставок, а також податкових пільг протягом бюджетного року;
- г) визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

Ув'яжіть приведені нижче принципи оподаткування з їх визначенням

Термін	Визначення
1. Загальність оподаткування	А. Установлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями
2. Рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації	Б. Зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року
3. Невідворотність настання визначеної законом відповідальності	В. Рішення платника податку є правомірними, якщо норма закону чи іншого нормативноправового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативноправових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу
4. Презумпція правомірності рішень платника податку	Г. Установлення строків сплати податків та зборів, виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів для здійснення витрат бюджету та зручності їх сплати платниками
5. Фіскальна	Д. Визначення на законодавчому рівні усіх

достатність	обов'язкових елементів податку
6. Соціальна справедливість	Е. У разі порушення податкового законодавства відповідальність, що визначена законом, є невідворотною
7. Економічність оподаткування	Ж. Кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені ПКУ, законами з питань митної справи податки та збори, платником яких вона
8. Нейтральність оподаткування	З. Установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків
9. Стабільність	І. Установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків
10. Рівномірність та зручність сплати	К. Установлення податків та зборів, обсяг надходжень від сплати яких до бюджету значно перевищує витрати на їх адміністрування
11. Єдиний підхід до встановлення податків та зборів	Л. Забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу

Завдання 2

Розрахуйте планові ціни (підприємства і відпускну оптову) 1 м² тканини; загальну суму усіх витрат; розмір валового прибутку.

Вихідні дані:

Підприємство виробляє і реалізує 9000 м² тканини на місяць. Змінні витрати складають 27 грн. за 1 м². Планований коефіцієнт валового прибутку — 40%. Питома вага постійних витрат у валовому прибутку складає — 45%.

Теми доповідей:

1. Характеристика податкового законодавства України.

2. Які нормативні документи входять до складу податкового законодавства?
3. Ієрархічна структура податкового законодавства України.
4. Відмінності в нормативному регулюванні податкового та фінансового обліку.
5. Основні принципи податкового законодавства України.

Література: [1,3,10]

Практичне заняття № 2 **АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ**

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та отримання навичок адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів) в Україні.

Основні завдання: дати знання щодо складу контролюючих органів та органів стягнення, їх прав та обов'язків; дати знання щодо поняття та процедури проведення податкового контролю; розкрити види та порядок проведення податкових перевірок; описати порядок визначення та сплати суми податкових та грошових зобов'язань платника податків; визначити види відповідальності за порушення податкового законодавства.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання складу контролюючих органів та органи стягнення, їх прав та обов'язків; знання процедури проведення податкового контролю; видів податкових перевірок; видів відповідальності за порушення податкового законодавства; вміння проведення податкових перевірок; практичні навички визначення та сплати суми податкових та грошових зобов'язань платника податків.

Ключові слова: адміністрування податків, контролюючі органи, органи стягнення, платник податків, податковий контроль, перевірки, податкові зобов'язання, грошові зобов'язання.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Встановлення на території України розміру загальнодержавних податків та зборів є повноваженням:

- а) Кабінету міністрів України;
- б) Верховної Ради України;
- в) місцевих органів влади;
- г) усі відповіді вірні.

2. Контролюючим органом, відповідно до Податкового кодексу України є:

- а) Пенсійний фонд України;
- б) державна фінансова інспекція;
- в) аудиторська палата України;
- г) митний орган.

3. В разі зміни місцезнаходження платник податку повідомляє про це податковий орган за місцем своєї реєстрації:

- а) в обов'язковому порядку;
- б) за власним бажанням;
- в) не повідомляє;
- г) залежить від обраного режиму оподаткування.

4. Сплата податку здійснюється:

- а) у грошовій формі;
- б) у натуральній формі;
- в) у змішаній формі;
- г) у будь-якій формі за рішенням платника податків.

5. Протягом якого періоду платник податку має право розпочати процедуру адміністративного оскарження отриманого рішення податкового органу?

- а) протягом 10 календарних днів з моменту отримання повідомлення рішення;
- б) протягом 20 календарних днів з моменту отримання повідомлення рішення;
- в) протягом 1095 днів з моменту отримання повідомлення рішення;
- г) термін законодавством не встановлений.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

У січні 2017 р. бухгалтер підприємства виявив помилку у розрахунку суми задекларованих доходів, що відображені у

податковій декларації з податку на прибуток за 2016р. Ця помилка призвела до заниження суми податкового зобов'язання на 20000 грн.

Необхідно: визначити, яку суму штрафу повинне заплатити підприємство, якщо помилка буде виправлена самостійно шляхом подання уточнюючого розрахунку?

Завдання 2

За результатами документальної перевірки в серпні 2016 р. підприємство повинне заплатити штраф за заниження в червні 2016 р. податку на додану вартість на суму 15000 грн. податкове повідомлення було отримано платником податку 25 серпня 2016 р..

Необхідно: визначити суму штрафу, що має сплатити підприємство.

Теми доповідей:

1. Поняття та склад контролюючих органів.
2. Права та обов'язки посадових осіб контролюючих органів.
3. Види перевірок.
4. Відповідальність платника податків за порушення податкового законодавства?
5. Відповідальність за порушення строків подання декларації та сплати податку до бюджету?

Література: [1,4,5,9,10]

Практичне заняття № 3 ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з податку на додану вартість, обліку розрахунків з бюджетом з ПДВ та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників ПДВ та порядку їх реєстрації; щодо визначення об'єкта та ставок оподаткування ПДВ; щодо змісту та порядку заповнення податкової накладної та реєстру виданих та отриманих податкових

накладних; розкрити порядок визначення податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ; описати порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню); визначити вимоги та порядок складання податкової звітності з податку на додану вартість.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання платників ПДВ, об'єкта та ставок оподаткування; вміння визначати суми податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ; уміння скласти податкову накладну, реєстр виданих та отриманих податкових накладних та податкову декларацію з податку на додану вартість.

Ключові слова: податок на додану вартість (ПДВ), податкове зобов'язання, податковий кредит, податкове відшкодування, база оподаткування ПДВ, ставка ПДВ, податкова накладна, реєстр податкових накладних, податкова декларація з ПДВ.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Податкове зобов'язання з ПДВ - це:

- а) загальна сума податку, що платник зобов'язаний сплатити в бюджет у встановлені терміни;
- б) загальна сума податку, отримана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді;
- в) загальна сума податку, отримана платником податку за місяць.

2. Податковий кредит з ПДВ - це :

- а) сума, на яку платник податку має право збільшити податкове зобов'язання відповідного звітного періоду після погашення заборгованості перед постачальником;
- б) заборгованість бюджету перед платником податку;
- в) сума, на яку платник податку має право зменшити податкове зобов'язання відповідного звітного періоду.

3. Датою виникнення податкового зобов'язання з ПДВ є:

- а) дата відвантаження продукції або дата отримання коштів від покупців (дата першої події);

б) дата оплати відвантаженої продукції, наданих послуг, виконаних робіт;

в) дата погашення заборгованості за відвантаженою продукцією, наданими послугами, виконаними роботами.

4. Платники ПДВ зобов'язані:

а) зареєструватись в органах державної влади;

б) зареєструватись як платник ПДВ у податковій адміністрації;

в) отримати статистичний код ЄДРПОУ в статистичних органах.

5. Бюджетне відшкодування - це:

а) заборгованість бюджетної організації перед платником податку;

б) сума, що підлягає поверненню платнику податку з бюджету у зв'язку з надмірною сплатою податку;

в) погашення заборгованості підприємства перед бюджетом товарноматеріальними цінностями.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

Надійшла на поточний рахунок передплата за товари в сумі 1200 грн., включаючи ПДВ. Відпущені раніше оплачені товари, балансова вартість яких становить 700 грн. Необхідно: визначити суму податкового зобов'язання та податкового кредиту та розмір ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання 2

Перераховано постачальнику передплату в сумі 9000 грн., включаючи ПДВ. Отримано товари за купівельною вартістю 12000 грн., включаючи ПДВ. Сума боргу погашена з поточного рахунку. Необхідно: визначити суму податкового зобов'язання та податкового кредиту та розмір ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Теми доповідей:

1. Сутність податку на додану вартість як різновиду непрямого оподаткування.
2. Перелік платників ПДВ та основні їх характерні риси.
3. Як визначається база оподаткування ПДВ?
4. Визначте сутність поняття податкового кредиту з ПДВ.
5. Як розраховується сума ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету?

Література: [1,3,9,10]

Практичне заняття № 4 ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємства, обліку розрахунків з бюджетом з податку на прибуток та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників податку на прибуток підприємства; щодо складу доходів та витрат підприємства для визначення податку на прибуток; визначити об'єкт оподаткування, ставки податку та порядок обчислення податку на прибуток; описати порядок обліку основних засобів та їх амортизації з метою оподаткування; визначити порядок оподаткування операцій особливого виду; вимоги та порядок складання податкової звітності з податку на прибуток підприємства.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання платників податку на прибуток підприємства; об'єкта оподаткування, ставок податку та порядку обчислення податку на прибуток; вміння визначати розмір доходів та витрат підприємства для розрахунку бази оподаткування; знання груп основних засобів та порядку амортизації з метою оподаткування; вміння визначати розмір доходів та витрат за операціями особливого виду; навички складання податкової звітності з податку на прибуток підприємства.

Ключові слова: прибуток, податок на прибуток, доход, витрати, ставка податку на прибуток, податкові пільги, податкова

декларація з податку на прибуток. – засвоїти порядок розрахунку плати за землю та заповнення податкової декларації.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Оподатковуваний прибуток – це:

- а) різниця між виручкою від реалізації і виробничими витратами;
- б) різниця між доходами, собівартістю реалізованих товарів, робіт, послуг та іншими витратами звітного періоду;
- в) різниця між валовими доходами і валовими витратами звітного (податкового) періоду.

2. Доходи, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, - це:

- а) вартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг за звітний місяць;
- б) загальна сума доходу всіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі, виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами;
- в) дохід від операційної діяльності та інші доходи.

3. Сума нарахованої амортизації впливає на оподаткований прибуток таким чином:

- а) входить до складу витрат;
- б) коригує величину доходу;
- в) відображається як окремий елемент декларації з податку на прибуток.

4. Декларація заповнюється:

- а) у гривнях, без копійок, з відповідним округленням за загальностановленими правилами;
- б) у гривнях, з копійками, з відповідним округлення за загальностановленими правилами;
- в) у тисячах гривень з одним десятковим знаком після коми.

5. За несвоєчасну сплату податку застосовують пеню в розмірі:

- а) 120% облікової ставки НБУ;

- б) 200% облікової ставки НБУ;
- в) 30% від несплаченого податку на прибуток.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

Станом на 31.03.2013 р. залишки товарно-матеріальних цінностей дорівнювали 0,00 грн. 20 квітня ТОВ «Фаворит» придбало 2600 одиниць товарів за ціною 180 грн. з ПДВ. Витрати по доставці цих товарів склали 2600 грн. з ПДВ. Реалізація 1000 од. за ціною 300 грн. з ПДВ сталася 15 травня 2013р., 800 од. за ціною 260 грн. з ПДВ було реалізовано 7 червня 2013 р.

Необхідно: визначити суму доходів та витрат з метою оподаткування по операціях, пов'язаних з реалізацією товару.

Завдання 2

ТОВ «Фаворит» 10 квітня 2013 р. отримало поворотну фінансову допомогу в сумі 50000,00 грн. від контрагента - юридичної особи платника єдиного податку за ставкою 5%. На кінець 2-го кварталу 2013р. ця допомога не була повернена.

Необхідно: розрахувати суму прибутку до оподаткування від надання поворотної фінансової допомоги за 2-ий квартал.

Теми доповідей:

1. Які законодавчі документи встановлюють порядок нарахування та сплати податку на прибуток?
2. Які первинні документи використовуються в податковому обліку податку на прибуток? Наведіть приклади первинних документів.
3. Яким нормативним документом затверджений порядок складання податкової декларації з податку на прибуток підприємства?
4. Яким чином групуються доходи в податковому обліку?
5. Вкажіть принципи визнання доходів та витрат для цілей оподаткування.

Література: [1,3,4,6,10]

Практичне заняття № 5

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб, обліку розрахунків з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників податку, об'єкту, бази та ставок оподаткування податком на доходи фізичних осіб; проаналізувати склад доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу; визначити розміри та порядок застосування податкових соціальних пільг; дати знання щодо порядку нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб до бюджету; визначити порядок застосування податкових знижок з податку на доходи фізичних осіб; дати знання щодо порядку обліку розрахунків з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання порядку визначення об'єкту, бази та ставок оподаткування податком на доходи фізичних осіб; уміння застосовувати податкову соціальну пільгу при розрахунку бази оподаткування ПДФО; уміння розраховувати, утримувати та перераховувати податок на доходи фізичних осіб до бюджету; уміння застосовувати податкові знижки з податку на доходи фізичних осіб.

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), річний оподаткований дохід, соціальна податкова пільга, податкова знижка, ставка податку на доходи фізичних осіб.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:

а) вартість майна та харчування, безоплатно отриманого платником податку, крім випадків, визначених Податковим кодексом України для оподаткування прибутку підприємств;

б) сума доходів, отриманих платником податку у вигляді процентів, що нараховані на цінні папери, емітовані Міністерством фінансів України;

в) кошти або майно (нематеріальні активи), отримані платником податку як хабар, викрадені чи знайдені як скарб, не зданий державі згідно із законом, у сумах, які визначені обвинувальним вироком суду незалежно від призначеної ним міри покарання.

2. Яке із зазначених тверджень є помилковим?

а) вартість навчання працівників, що сплачена на користь навчального закладу за підготовку за профілем діяльності та не перевищує 1320 грн, не є об'єктом обкладання податком на додану вартість

б) для шахтарів ставка податку на доходи фізичних осіб від дорожжю у виді зарплати складає 10 %

в) якщо оподаткований дохід надається у негрошовій формі, тоді податок на доходи фізичних осіб повинен бути сплачений до кінця місяця, в якому він надається

3. До податкової знижки по податку на доходи фізичних осіб дозволяється включати:

а) суму коштів, сплачених платником податку у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу, що належить платникові податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива;

б) суму коштів, сплачених платником податку на лікування тютюнової чи алкогольної залежності;

в) суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків у розмірі, що не перевищує 10 відсотків суми його загального оподаткованого доходу такого звітного року;

г) суму коштів на придбання легкового автомобіля вітчизняного виробництва.

4. Платник податку на доходи фізичних осіб має право скористатися податковою знижкою:

а) до кінця податкового року, наступного за звітним, якщо він є резидентом і сума податкової знижки не перевищує суми річного оподатковуваного доходу;

б) до кінця податкового року, наступного за звітним, якщо він є резидентом або нерезидентом і сума податкової знижки не перевищує суми річного оподатковуваного доходу;

в) протягом наступних податкових років, якщо він є резидентом і сума податкової знижки не перевищує суми річного оподатковуваного доходу;

г) протягом наступних податкових років, якщо він є резидентом або нерезидентом і право компенсації підтверджено міжнародними договорами з Україною.

5. Чи може бути надана податкова соціальна пільга працівнику, який працює на підприємстві як зовнішній сумісник?

- а) у будь-якому разі не може;
- б) може, якщо він подав заяву;
- в) може, якщо працівнику надана максимальна податкова соціальна пільга;
- г) немає вірної відповіді.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1 Співробітнику Петрову О.В. було нараховано доходи в негрошовій формі, а саме виписана пшениця за собівартістю 3500,00 грн., звичайна (ринкова) ціна цієї пшениці складає 4200,00 грн.

Необхідно: визначити базу оподаткування та розмір податку на доходи фізичних осіб.

Завдання 2

За звітний місяць працівнику нараховано зарплату у розмірі 7000 грн, винагороду за цивільно-правовим договором у розмірі 4000 грн та допомогу з тимчасової непрацевдатності в розмірі 1100 грн.

Необхідно: визначити суми єдиного соціального внеску та податку на доходи фізичних осіб, що підлягають сплаті до органів доходів та зборів.

Теми доповідей:

1. Механізм обчислення податку з доходів фізичних осіб.
2. Доходи що не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.
3. Порядок визначення податкової соціальної пільги з податку на доходи фізичних осіб.
4. Розміри податкової соціальної пільги.
5. Умови отримання податкової соціальної пільги.

Література: [1,4,6-9,11]

Практичне заняття № 6 АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з акцизного податку, обліку розрахунків з бюджетом з акцизного податку та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників податку, об'єкту, бази та ставок оподаткування акцизним податком; вивчити порядок реєстрації осіб як платників акцизного податку; проаналізувати операції, які є об'єктами оподаткування акцизним податком; дати знання щодо порядку та строків сплати акцизного податку до бюджету; вивчити порядок складання та подання декларації з акцизного податку.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання про платників акцизного податку, порядок визначення об'єкту, бази та ставок оподаткування акцизним податком; складу операцій, які є об'єктами оподаткування акцизним податком; уміння застосовувати адвалорні та специфічна ставки акцизного податку; уміння розраховувати та перераховувати до бюджету акцизний податок з товарів; навички зі складання та подання декларації з акцизного податку.

Ключові слова: акцизний податок, підакцизні товари, адвалорна ставка податку, специфічна ставка податку, марки акцизного податку, податкова декларація з акцизного податку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Акцизний податок –це:

а) непрямий податок на споживання підакцизних товарів, що включається до ціни таких товарів (продукції);

б) податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції);

в) непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції), а також особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами;

г) всі відповіді вірні.

2. Відповідно до Податкового кодексу України платником акцизного податку є:

а) особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини;

б) особа, яка реалізує підакцизні товари (продукцію) на митній території України;

в) особа - суб'єкт господарювання, яка вивозить підакцизні товари (продукцію) за межі митної території України;

г) немає правильної відповіді.

3. Реєстрація осіб як платників акцизного податку здійснюється:

а) органами митної служби за наявності ліцензії на ввезення підакцизних товарів;

б) органами державної податкової служби на підставі відомостей щодо видачі суб'єкту господарювання ліцензії на виробництво підакцизних товарів;

в) органами ліцензування, що уповноважені видавати ліцензії на зазначені види діяльності;

г) органи державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

4. Відповідно до Податкового кодексу України до підакцизних товарів належать:

а) спирт етиловий, алкогольні напої, пиво, тютюнові вироби, нафтопродукти;

б) алкогольні напої, нафтопродукти, скраплений газ, автомобілі;

в) автомобілі легкові та вантажні, кузови до них, причепа та напівпричепа, мотоцикли;

г) всі відповіді вірні.

5. Вивезення (експорт) підакцизних товарів платником акцизного податку за межі митної території України є операцією, яка:

а) є об'єктом оподаткування акцизним податком;

б) не підлягає оподаткуванню;

в) звільняється від оподаткування;

г) оподатковується за ставкою 0%.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

Підприємство реалізувало на території України 2000 штук підакцизних товарів. Ставка акцизного податку складає 35%, ціна реалізації (з ПДВ та акцизним податком) – 120 грн. Необхідно: встановити, чому дорівнює сума акцизного податку, що підлягає сплаті у бюджет.

Завдання 2

Підприємством реалізовано 5000 пачок тютюнових виробів (10000 штук). Адвалорна ставка акцизного податку встановлена у розмірі 18%, специфічна ставка – 48 грн. за 1000 штук. Максимальна роздрібна ціна таких тютюнових виробів з ПДВ та акцизним податком складає 9,50 грн за пачку. Мінімальне акцизне податкове зобов'язання зі сплати акцизного податку для таких тютюнових виробів складає 59,46 грн за 1000 штук. Необхідно: обчислити суму акцизного податку, що підлягає сплаті у бюджет.

Теми доповідей:

1. Вкажіть платників акцизного податку.
2. Зазначте операції, які є об'єктом оподаткування акцизним податком.
3. Які товари відносяться до підакцизних?
4. Вкажіть операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню.
5. База оподаткування акцизним податком?

Література: [1-4,6,10]

Практичне заняття № 7 ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з екологічного податку, обліку розрахунків з бюджетом з екологічного податку та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників податку, об'єкту, бази та ставок оподаткування екологічним податком; проаналізувати склад видів забруднення та видів забруднюючих речовин, що спричиняють сплату екологічного податку; визначити розміри та порядок застосування ставок екологічного податку.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання порядку визначення об'єкту, бази та ставок оподаткування екологічним податком; уміння розраховувати та перераховувати екологічний податок до бюджету; навички зі складання і подання податкової звітності з екологічного податку.

Ключові слова: екологічний податок, забруднююча речовина, стаціонарні та пересувні джерелами забруднення, ставка екологічного податку, податкова декларація з екологічного податку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Платниками екологічного податку є:

а) суб'єкти господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;

б) юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива;

в) суб'єкти господарювання, які розміщують на власних територіях (об'єктах) виключно відходи як вторинну сировину;

г) вірні відповіді а), б).

2. Не є платниками екологічного податку:

а) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива;

б) суб'єкти господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;

в) юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферу пересувними джерелами забруднення у разі використання ними палива;

г) суб'єкти господарювання, які розміщують на власних територіях (об'єктах) виключно відходи як вторинну сировину.

3. Що з перерахованого нижче не є об'єктом оподаткування екологічним податком?

а) обсяги та види забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення;

б) обсяги та види забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;

в) обсяги та види палива, реалізованого податковими агентами;

г) обсяги та види палива, придбаного фізичними особами.

4. Податкові агенти здійснюють:

а) утримання та сплату до бюджету податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення у разі використання палива;

б) утримання та сплату до бюджету податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами;

в) утримання та сплату до бюджету податку, що справляється за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;

г) утримання та сплату до бюджету податку, що справляється за утворення радіоактивних відходів.

5. Ким сплачується до бюджету екологічний податок за викиди забруднюючих речовин пересувними джерелами:

а) податковим агентом;

б) власником транспортного засобу;

в) користувачем транспортного засобу;

г) немає правильної відповіді.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

ТОВ «Мрія» у 4 кварталі 2013 р. здійснило викиди в атмосферу вуглеводня стаціонарними джерелами забруднення - 0,3 тонни, реалізувало через заправні станції бензину неетильованого - 25 тонн. Відповідно до п.243.1, 244.1 Податкового кодексу України ставки екологічного податку за викиди вуглеводня в атмосферу - 69 грн/т, за бензин неетильованийий - 68 грн/т.

Необхідно: розрахувати суму екологічного податку, що підлягає оплаті за 4 квартал 2013 р.

Теми доповідей:

1. Вкажіть платників екологічного податку відповідно до Податного кодексу України.

2. Які функції виконують податкові агенти при сплаті екологічного податку?

3. У який спосіб встановлюються ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення?

4. Розкрийте порядок обчислення екологічного податку за різними видами забруднення та за різними видами забруднюючої речовини.

5. Вкажіть базовий податковий (звітний) період за екологічним податком.

Література: [1,4,6-10]

Практичне заняття № 8 **ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ**

Мета заняття – вивчення теоретичних питань та практичних навичок визначення податкових зобов'язань з плати за землю, обліку розрахунків з бюджетом з плати за землю та складання податкової звітності за даним податком.

Основні завдання: дати знання щодо платників податку, об'єкту, бази оподаткування земельним податком; визначити ставки земельного податку залежно від призначення земельних ділянок; дати знання щодо порядку обліку розрахунків з бюджетом з плати за землю, складання та подання податкової звітності.

Практичні знання та уміння, які отримують студенти: знання порядку визначення об'єкту, бази оподаткування земельним податком; знання ставок земельного податку для земельних ділянок, розмірів та порядку застосування пільг щодо сплати земельного податку фізичним та юридичними особами; знання правил обчислення орендної плати за земельні ділянки; навички обліку розрахунків з бюджетом з плати за землю.

Ключові слова: плата за землю, земельний податок, орендна плата, грошова оцінка земельної ділянки, пільга щодо сплати податку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Ставка податку на землю:

а) залежить від ринкової вартості земельної ділянки, якщо така встановлена

б) дорівнює 1 % від ринкової вартості землі для усіх видів земель

в) вірними є відповіді а), б).

2. Ставка податку за 1 гектар ріллі, сіножатей та пасовищ становить:

а) 0,1;

б) 0,01;

в) 0,3;

г) 0,03.

3. Ставка податку за 1 гектар багаторічних насаджень становить:

а) 0,1;

б) 0,01;

в) 0,3;

г) 0,03.

4. Фізичні особи, які мають право щодо звільнення земельного податку:

а) інваліди, пенсіонери, військовослужбовці;

б) військовослужбовці, ветерани війни, постраждалі від ЧАЕС;

в) ветерани війни, пенсіонери, постраждалі від ЧАЕС, інваліди;

г) інваліди 1 та 2 групи, пенсіонери, ветерани війни, постраждалі від ЧАЕС.

5. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком:

а) земельні ділянки лікарень, фермерських господарств, бюджетних установ;

б) земельні ділянки кладовищ, крематоріїв та колумбаріїв;

в) земельні ділянки, які орендуються іноземцями;

г) земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1

Підприємство має у власності земельну ділянку площею 1200 кв.м. Оцінка земельної ділянки на 31.12.2012 року – 230 грн за кв.м.

Коефіцієнт індексації за 2012 рік дорівнює 5%, за 2013 рік – 10%.
Ставка земельного податку дорівнює 1,5 %.

Необхідно: розрахувати розмір земельного податку, що підлягає сплаті у 2013 році.

Завдання 2

Підприємство придбало земельну ділянку вартістю 650 тис. грн, сплативши при цьому державне мито (1% від суми договору, без ПДВ), 20 грн за бланк, 17 грн за його заповнення (без ПДВ).

Необхідно: визначити суму плати за акт на право власності на землю.

Теми доповідей:

1. Зазначте об'єкт оподаткування земельним податком.
2. Розкрийте порядок встановлення ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено.
3. Вкажіть, які пільги щодо сплати земельного податку встановлені для фізичних осіб.
4. Охарактеризуйте пільги щодо сплати земельного податку, які можуть застосовуватися для юридичних осіб.
5. Назвіть земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню.

Література: [1,4,8-10]

III. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Податковий кодекс України №2755-VI (2755-17) від 02.12.2010 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, N 13-14, N 15-16, N 17, ст.112, редакція від 15.08.2012р.

2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» № 1105-XIV від 23.09.1999 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 46-47, ст.403, редакція від 13.06.2012

3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 40, ст.365, редакція від 14.01.2012 р.

4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» N 1058-IV від 09.07.2003 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, NN 49-51, ст.376, редакція від 17.06.2012

5. Дроб'язко С.І., Козир Т.М., Холод С.Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу. Навч. посіб. / За загальною ред. П.Й. Атамаса. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.

Додаткова

6. Податковий облік та звітність: Підручник. Затверджено МОН / Іванов Ю.Б., Карпова В.В. — К., 2011. — 710 с.

7. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 5-те вид. допов. І перероб. - К.: Алерта, 2011. - 976 с.

8. Левицька С. О. Звітність підприємств : підручник / С. О. Левицька, Я. В. Лебедзевич, О. О. Осадча. – Острого : НУ “Острозька академія”, 2012. – 230 с.

9. Верига Ю.А., Левченко З.М., Ватуля І.Д. Звітність підприємств 2-ге видання, доповнене і перероблене. Навчальний посібник - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 776 с.

10. Іванов Ю.Б., Карпова В.В. Назва мовою оригіналу: Податковий облік та звітність: Підручник. –: 2011: Видавництво: Знання, – 710 с.

Інформаційні ресурси

1. zakon.rada.gov.ua/go/2755-17
2. <http://www.vobu.com.ua/blanks>
3. <http://www.visnuk.com.ua/>
4. <http://sfs.gov.ua>
5. <http://buhgalter911.com>
6. <http://www.nibu.factor.ua>
7. <http://www.nalogovnet.com>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Облік і звітність в оподаткуванні» для студентів
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Укладач: ХОРОШИЛОВА Ірина Олександрівна

Відповідальна за випуск: *В.В. Маліков*

Авторська редакція